

Hele 69 fjellrevvalper hopper omkring bak nettinggjerd på Sæterfjellet i Oppdal. Om få uker er de **satt fri** i ulike norske fjellområder.

Rekordmange fjellrevvalper

Avlsstasjonen på Oppdal har åtte par avlsdyr, alle i sin tid fanget inn i naturen. I år har alle parene fått valper i riktig store kull, med fra fem til 15 valper hver. Så vidt røkterne vet har alle overlevd.

– Jeg har i hvert fall ikke funnet noen døde dyr. Men det er omtrent komplett umulig å telle dyrene. Du kan jo prøve selv, sier Toralf Mjøen med et lurt smil.

Kunstige hi

I de åtte hegnene på 50 ganger 50 meter er det et yrende liv. I enkelte vrimler det med ellers sky fjellrevungdom. Det vil si at i ett øyeblikk er omtrent samtlige rundt omkring. I det neste er alle på et blunk gått under jorda. Der har de sin egen verden bestående både av kunstige hi og metervis med selvgravde ganger.

Fjellreven er ikke spesielt dagaktiv, men denne dagen er det godvær etter ei lita uke med tilnærmet storm på fjellet. Så kveldssola og maten som er på veg har lokket fram ekstra aktivitet.

Yndlingsaktiviteten til fjellrevene på Sæterfjellet er enten å grave og jobbe med hiene, eller det er å sove i timevis. De spiller «død» som Mjøen kaller det når han titter på videoovervåkningen i kontrollbua på avlsstasjonen. På skjermene fra hiene ses både enkelt dyr og dunger med dyr som er umulig å skille fra hverandre.

Bedre enn i farmer

Fjellrevene som ble født i vår er fanget inn og merket i sommer, og derfor er det rekordstore antallet kjent. Ifølge Mjøen, som tidligere var pelsdyrfarmer, er tallet imponerende også når en sammenligner med rev på revefarmer.

PÅ GOD VEI

«Det er ingen tvil om at vi har kommet langt.»

ARILD LANDA, PROSJEKTLEDER VED NINA

– Gjennomsnittet i norske pelsdyrfarmer er fem-seks valper i kullet, blant annet fordi det ikke er alle tispene som får valper hvert år. Det at alle parene fikk valper her i år, og med opptil 15 valper i kullet, grenser til eventyrlig, sier Mjøen.

Avlsstasjonen på Oppdal ligger i et høyfjellstereng nordøst på Dovrefjell-plataet. 1290 meter over havet og så vidt synlig fra bygda 750 meter lenger ned i terrenget. Anlegget på Oppdal åpnet høsten 2005, etter et ikke så vellykket forsøk i Asker.

De tre siste årene har Mjøen vært fast røkter. Han er innforstått med at fjellrevene skal bevare sin naturlige skyhet siden alle valpene skal settes ut i naturen og klare seg selv. Likevel regner han med at dyrene kjenner til både ham og bilen han kjører rundt med under føring, for øvrig våtfør fra det lokale pelsdyrkokeriet på Oppdal.

Tilbake fra friheten

Mjøen passer seg vel for at dyrene skal bli som kjæledegger, og alle holder da også god avstand, bortsett fra en. Når han nærmer seg hegn nummer åtte står det en liten krabat klar rett innenfor døra, og det gjør han hver dag. Det er Bødi 07, fjellreven som klatret inn igjen i avlsstasjonen etter å ha blitt satt fri noen måneder før.

– Hannen er ikke mer sulten enn de andre, han bare er sønn. Mer nysgjerrig og kanskje mer selv-sikker. Han var fortsatt bare valpen da han vendte tilbake, utkonkurrerte en hann under den to dager lange brunsten og overtok hunnen. Så nå blir han nok her, sier Mjøen mens han serverer nok en dagsrasjon som sikres med netting mot kråker.

Bortsett fra to avlsdyr som stammer fra Helagsfjellene i Sverige, det vil si Lars og Lucie, har alle de voksne fjellrevene navn som forteller hvor de stammer fra. Bødi 07 har foreldre fra henholdsvis Børgesfjell og Dividalen, og han ble født i 2007. I likhet med de andre voksne artsfrendene på Oppdal bidrar han nå for å sikre arten en framtid.

Alle settes ut

Alle valpene blir satt ut i naturen når de blir gamle nok, det vil si fra begynnelsen av november og utover. Mens de voksne blir igjen for å pro-

Mjøen ved avlsstasjonen på Dovrefjell, 1290 meter over havet. 3: Bødi 07 er unntaket

ALLE FOTO: BENTE HAARSTAD